

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	Technical Subject, General Knowledge and Related Legislation	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	५० प्रश्न x २ अङ्क	१ घण्टा
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	
					समस्या समाधान	२ प्रश्न x १५ अङ्क	
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता							
विषय		पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		समय	
अन्तर्वार्ता		३०	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको पत्रको विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७६/७/२४

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम तथा द्वितीय पत्र :-

प्राविधिक विषय, सामान्य ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरु

(Technical Subject, General Knowledge and Related Legislation)

Section A

1. Library and Society

- 1.1 History and development of libraries and their roles in society
- 1.2 Role of libraries in modern society
- 1.3 Types of libraries: their aims, objectives and functions, a descriptive account of National Libraries, Academic Libraries: University, College and School Libraries, Public Libraries, Special Libraries Mobile Libraries and Information Centers.
- 1.4 Law of library science
- 1.5 Normative principles
- 1.6 Library legislation and library Act
- 1.7 ISBN and ISSN
- 1.8 Depository Act
- 1.9 Library Associations; systems and programs
- 1.10 Role of professional associations
- 1.11 Library activities of UNESCO, IFLA & INSDOC
- 1.12 Books Publisher's Association
- 1.13 Book Development Council

2. Library and Information System and Services in Nepal

- 2.1 History of library and library science education in Nepal
- 2.2 Development of Public Libraries in Nepal
- 2.3 Academic library system in Nepal
- 2.4 Nepal National Library
- 2.5 Special libraries in Nepal
- 2.6 Bibliographic control mechanism in Nepal
 - 2.6.1 Nepal National Union Catalogue
 - 2.6.2 Nepalese National Bibliography
 - 2.6.3 ISBN system in Nepal
- 2.7 Library legislation in Nepal
- 2.8 Information literacy in Nepal
- 2.9 Information Technology Policy of Nepal
- 2.10 Nepal Library Association
- 2.11 World intellectual property organization and intellectual property in Nepal

3. Library and Information Management

3.1 Management

- 3.1.1 Library Management: Definition, Nature, Purpose, Characteristics and Functions
- 3.1.2 Managerial Roles: Interpersonal role, Informational roles and Decision roles
- 3.1.3 Management Skills: Technical, Human, Conceptual, Design
- 3.1.4 History and Development of Scientific Management

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.1.5 Administration Vs. Management
- 3.1.6 Librarianship : Philosophy & Ethics
- 3.1.7 Scientific Management: Functions and Principles

3.2 Planning

- 2.2.1 Library Buildings: Design and Preliminary Considerations
- 2.2.2 Space Management: Areas & Sub-areas
- 2.2.3 Library Furnitures: Book racks, Catalogue Cabinets, Reading Room Tables & Chairs Counters, Display Racks (for Periodicals)
- 2.2.4 Standards and Specifications

3.3 Library House-keeping Operations

- 3.1 Collection Development: Book Plan, Book Policies & Programmes
- 3.2 Acquisition Section, Book Selection, Ordering Procedure, Accessioning
- 3.3 Processing and Technical Sections: Need, Operations, Physical Preparation of the Document for Use.
- 3.4 Maintenance: Relationship with other Sections, Stacking, Shelving, Binding, Stock-taking, Preservation and Conservation, IFLA PAC
- 3.5 Circulation Control: Functions, Routines, Registration of Borrowers, Circulation Systems, Inter-library Loan.

3.4 Financial Management

- 3.4.1 Finance: Library Finances, Sources of Revenue, Income and expenditures
- 3.4.2 Budget: types, Methods of Budget making (Line by line PPBS & IBB) General Standards, Budgetary control.
- 3.4.3 Library Statistics
- 3.4.4 Annual Reports

3.5 Human Resources Management

- 3.5.1 Library Personnel Management: Job analysis, Job description, Staff recruitment, Staff manual, Performance appraisal.

3.6 Library Committees

- 3.6.1 Library Committee: Need, Purposes, Functions, Roles & types

3.7 Library Rules and Regulations:

- 3.7.1 Library rules and regulation: Need, Purpose, Functions and Enforcement, Contents
- 3.7.2 Library Brochures

3.8 Management Techniques:

- 3.8.1 Systems analysis PERT/CPM, MIS

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section B

4. Library Cataloguing and Indexing

- 4.1 Need, purpose and function of a library catalogue
- 4.2 Physical forms (External form)
- 4.3 Types of catalogue: Internal forms
- 4.4 Kind of entries
- 4.5 Data elements in different types of entries
- 4.6 Structures of names and their rendering
- 4.7 Comparative study of AACR –2 (Anglo-American Cataloging Rule)
- 4.8 Subject cataloguing & Indexing problems and models (techniques only) specially chain procedure, PRCIS and POPSI
- 4.9 Card filing
 - 4.9.1 Alphabetical
 - 4.9.2 Classified

5. Information Processing and Retrieval Technique (Library Classification)

- 5.1 Definition, Need, Purpose and Function
- 5.2 History and Theory
- 5.3 Introduction to Major Schemes of Classification
 - 5.3.1 DDC
 - 5.3.2 CC
 - 5.3.3 UDC
- 5.4 Analytico-Synthetic Scheme of Classification
 - 5.4.1 Postulation Approach
 - 5.4.2 Fundamental Categories
 - 5.4.3 Phase Relations
 - 5.4.4 Call Number
- 5.5 Notation: Hospitality in Array and Chain, Kinds of Mnemonics.
- 5.6 Species of Classification Schemes
 - 5.6.1 Enumerative
 - 5.6.2 Analytico-Synthesis

Section C

6. Information Sources, Services and Information Literacy

- 6.1 Primary, secondary and tertiary information sources
- 6.2 Non-book materials and electronic sources
- 6.3 Need of information services
- 6.4 Reference and information services
 - 6.4.1 User orientation/User education
 - 6.4.2 Current Awareness Services
 - 6.4.3 Selective Dissemination of Information
- 6.5 Information literacy

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.5.1 History

6.5.2 Component of information literacy

6.5.3 Characteristic of information literate persons.

7. Library Automation

7.1 Definition, need, purpose and functions of library automation

7.2 Library Management Software e.g. CDS/ISIS or WINISIS

7.3 Designing Bibliographic Databases

7.4 Library Housekeeping Systems

7.5 OPAC

7.6 MARC, OCLC

8. Information and Communication Technology

8.1 Introduction to computers

8.2 Online databases

8.3 Webpage design

8.4 Information Technology (IT) policy of Nepal

8.5 Multipurpose Community Telecentres

8.6 UNESCO and ICT

8.7 Internet and email

8.8 Information Network

8.9 CD-ROM Databases

Section D

9. शिक्षा र शैक्षिक प्रशासन

क. शिक्षाको परिचय, उद्देश्य तथा शिक्षाको सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक भूमिका

ख. नेपालको शैक्षिक इतिहास र महत्वपूर्ण शैक्षिक घटनाहरू

ग. शैक्षिक प्रशासन सम्बन्धी ज्ञान:- परिचय तथा परिभाषा, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र

घ. त्रिभुवन विश्वविद्यालयको शैक्षिक प्रशासनको ज्ञान:- केन्द्रीय प्रशासन, संकाय/संस्थान प्रशासन र क्याम्पस प्रशासन,

10. उच्च शिक्षाको व्यवस्थापनका विविध पक्ष:

(क). गुणस्तर, सान्दर्भिकता, पहुँच र कार्यकुशलता

(ख). सार्वजनिक, निजी, साभेदारी

(ग). स्वायत्तता र जबाफदेहिता

(घ) नेपालमा उच्च शिक्षाको विकासक्रम

(ङ) नेपालमा विश्वविद्यालयहरू र तिनीहरूको वर्तमान अवस्था ।

(च). नेपालमा उच्च शिक्षामा देखिएका चुनौतीहरू

11. शैक्षिक अनुसन्धान र विविध

क. शैक्षिक अनुसन्धानको अवधारण र उद्देश्य

ख. नीति निर्माण तथा योजना र कार्यक्रमको विकासमा अनुसन्धानको प्रयोग र महत्व ।

ग. सार्वजनिक व्यवस्थापनमा तथ्याँ र सूचनाको महत्व र उपयोग

घ. सूचना प्रविधि सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति वारे जानकारी

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, पुस्तकालय समुह, तह ७, पुस्तकालय अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ड. पुस्तकालय तथा सूचना सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिवारेको ज्ञान ।
च. विश्वविद्यालय अनुदान आयोग - स्थापनाको उद्देश्य, कर्तव्य तथा उत्तरदायित्व
छ. शिक्षा मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र विश्वविद्यालय वीचको सम्बन्धका विविध आयामहरु

12. ऐन, नियम र नीतिहरु

- पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७
पाटन अस्पताल संचालन विनियमावली, २०६७
नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२० र नियमावली
नेपाल नर्सिङ परिषद् ऐन, २०५२
नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५३
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५, तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
भ्रमण खर्च नियमावली, २०६८
लेखा परिक्षण ऐन, २०४८
चालु आवधिक योजनामा स्वास्थ्य नीति सम्बन्धी जानकारी
नेपाल सरकारको स्वास्थ्य योजना तथा रणनीति
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु